

С И Л А Б У С (SYLLABUS)

навчальної дисципліни

**ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ СУДОВОЇ СИСТЕМИ
ТА ПРОКУРАТУРИ**

Legal Foundations of the Judiciary and the Prosecutor's Office

Спеціальність: Право/ Law

Освітня програма: Правознавство та правозахисна діяльність

Law and Human Rights Activities

Освітній ступінь: магістр /master

ПРОФІЛЬ ВИКЛАДАЧА/ЛЕКТОРА

ПІБ	Хиля Михайло Михайлович
Посада/науковий ступінь/ вчене звання	доцент, кандидат юридичних наук
Електронна пошта	hilmm1965@gmail.com
Консультації	Відповідно до графіку індивідуальних консультацій

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна характеристика	Форма навчання	денна\заочна	
	Мова викладання	українська	
	Курс / семестр	1/1	
	Кількість годин	150	
	Кількість кредитів	5	
	Лекції (Л)	Л	10
практичні заняття (П)	П	30	
самостійна робота (С)	С	110	
Анотація	<p>Дисципліна «Правові засади діяльності судової системи та прокуратури» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня глибоких теоретичних знань і практичних навичок щодо організації, повноважень і функціонування судової влади та прокуратури в Україні. Курс охоплює конституційні основи правосуддя, принципи незалежності суддів, гарантії верховенства права, підзвітності та відповідальності органів прокуратури.</p> <p>Особлива увага приділяється аналізу структури судової системи, компетенції судів та органів прокуратури, процедурним аспектам здійснення правосуддя та прокурорського нагляду, а також практиці ЄСПЛ та національної судової практики. Дисципліна сприяє розвитку аналітичного мислення, вміння оцінювати ефективність судових та прокурорських процедур, формувати обґрунтовані правові позиції та дотримуватися високих стандартів професійної етики.</p> <p>Вивчення дисципліни забезпечує здобуття готовності до науково-практичного аналізу діяльності судової системи та прокуратури, а також до застосування отриманих знань у професійній юридичній діяльності.</p>		
Формат навчання	Очна (offline) / Заочна (extramural)		
Методи та техніки навчання	Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій: лекції (оглядова, тематична, проблемна,		

	<p>лекція-візуалізація); семінарські / практичні / (презентація, дискусія, «мозковий штурм», тестування / ситуаційний аналіз / розрахунково-аналітичні завдання); індивідуальні консультації; робота в малих групах тощо.</p> <p>Використовуються інтерактивні онлайн-платформи, дистанційні тести, електронні форуми для обговорень та спільної роботи над проєктами.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після вивчення дисципліни студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Демонструвати поглиблені знання конституційних та законодавчих засад організації і функціонування судової системи та прокуратури України. - Розуміти та пояснювати принципи правосуддя, незалежності суддів, підзвітності та відповідальності органів прокуратури в системі публічної влади. - Аналізувати структуру, повноваження та компетенцію судів різних юрисдикцій і рівнів, а також органів прокуратури. - Застосовувати норми національного та міжнародного права, зокрема практику ЄСПЛ, при оцінці діяльності судів і прокуратури. - Критично оцінювати судову та прокурорську практику, виявляти проблеми її відповідності принципам верховенства права та справедливого суду. - Формувати обґрунтовані правові позиції щодо процесуальних рішень суду і актів прокурорського реагування. - Дотримуватися професійних та етичних стандартів у взаємодії з органами судової влади та прокуратури. - Оцінювати гарантії незалежності та механізми відповідальності суддів і прокурорів, у тому числі дисциплінарні процедури. - Аналізувати напрями реформування судової системи та прокуратури з урахуванням європейських стандартів і національного законодавства. - Здійснювати самостійний науково-практичний аналіз проблем функціонування судової влади та прокуратури в сучасних умовах.
<p>СТРУКТУРА КУРСУ</p>	

Модуль 1. Судова влада в системі поділу влади

Фокус: Конституційний статус, незалежність суддів та судова ієрархія.

Тема	Лекції (год)	Практичні (год)	СРС (год)
Тема 1. Конституційна модель судової влади. Принципи правосуддя та верховенство права.	2	4	10
Тема 2. Судоустрій України: ланки та юрисдикції. Роль Верховного Суду.	2	4	15
Тема 3. Статус судді: гарантії незалежності, добір та професійна етика.	2	4	15
Тема 4. Органи суддівського врядування (ВРП, ВККСУ) та дисциплінарна відповідальність.	-	4	15
Разом за Модуль 1	6	16	55

Модуль 2. Прокуратура в правовій системі та міжнародні стандарти

Фокус: Повноваження прокуратури, європейські стандарти та реформування.

Тема	Лекції (год)	Практичні (год)	СРС (год)
Тема 5. Організація та функції прокуратури України. Місце прокуратури в системі влади.	2	4	15
Тема 6. Прокурорське самоврядування та дисциплінарна відповідальність прокурорів.	2	2	10
Тема 7. Стандарти РЄ та практика ЄСПЛ щодо незалежності суддів та прокурорів.	-	4	15
Тема 8. Стратегія реформування судоустрою та прокуратури в умовах євроінтеграції.	-	4	15
Разом за Модуль 2	4	14	55

Самостійна робота студента передбачає глибоку аналітику та роботу з першоджерелами:

1. Аналіз практики ВРП: Вивчення рішень Вищої ради правосуддя щодо притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності за порушення присяги або норм етики.
2. Case-study (ЄСПЛ): Детальний розбір справ проти України, що стосуються порушення права на справедливий суд (ст. 6 Конвенції) та втручання у незалежність суддів (напр., «Волков проти України»).
3. Порівняльний аналіз: Зіставлення повноважень прокуратури в Україні та країнах ЄС (моделі прокуратури як частини виконавчої чи судової влади).
4. Науково-практичне есе: «Проблеми кадрового голоду в судах та шляхи їх подолання в умовах воєнного стану».

ДІАГНОСТИКА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Форми контролю	Форма поточного контролю	Поточний контроль передбачає перевірку та оцінку рівня підготовки студента за визначеною темою (в тому числі і самостійної роботи). Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового експрес-контролю (в тому числі у вигляді виконання тестових завдань/вирішення задач), виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, доповідей та презентацій, есе, захисту реферату тощо.
	Форма модульного контролю	Модульний контроль є перевіркою та оцінкою рівня підготовки студента за темами одного змістового модулю та передбачає виконання модульної контрольної роботи.
<p><i>Результати знань (оцінювання) поточного та модульного контролю фіксуються у відповідності до розподілу балів.</i></p> <p><i>Мінімальна сума балів поточного та модульного контролю, що може зараховуватись автоматично при виставленні підсумкової семестрової оцінки – 60.</i></p> <p><i>Студент, який за результатами поточного та модульного контролю набрав</i></p>		

	<p>мінімально необхідну кількість балів, має право:</p> <ul style="list-style-type: none"> - не складати підсумковий контроль з навчальної дисципліни у формі екзамену (заліку) й отримати набрану кількість балів як підсумкову оцінку. - складати підсумковий контроль з навчальної дисципліни у формі екзамену (заліку) для підвищення своєї оцінки. 		
	Форма підсумкового контролю	Екзамен (усно/письмово)	
Критерії оцінювання	<p>Оцінювання кожного змістового модулю здійснюється за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за такими видами навчальної діяльності: практичні (семінарські) заняття, самостійна та індивідуальна робота студента, модульна контрольна робота .</p> <p>Розподіл балів між окремими темами змістового модулю та видами навчальної діяльності здійснюється відповідно до структури та обсягу навчального матеріалу, складності завдань і запланованих результатів навчання та є однаковим для всіх здобувачів освіти.</p> <p>Максимальна кількість балів за кожний змістовий модуль становить 100 балів. Підсумковий контроль з дисципліни визначається як середнє арифметичне результатів оцінювання першого та другого змістових модулів.</p>		
Шкала оцінювання студентів (підсумковий контроль)	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
			Екзамен (курсний проєкт, практика)
			Залік
	90 - 100	A	відмінно
	82 - 89	B	дуже добре
	74 - 81	C	добре
	64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	задовільно (достатньо)	
35 - 59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
1 - 34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)
Політика щодо дедайннів та перескладання	Роботи, подані із порушенням строків без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку відповідно до внутрішніх правил кафедри. Перескладання модулів та контрольних робіт можливе лише за наявності документально підтверджених поважних причин.		
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт заборонене (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використані літературні джерела. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (плагіат), незалежно від масштабів, є підставою для її незарахування викладачем.		
Політика щодо відвідування	Відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських занять курсу) є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись в онлайн режимі. Студент зобов'язаний дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.		
Політика щодо зарахування результатів неформальної освіти	Відповідно до Положення про «Неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу Карпатського університету імені Августина Волошина» Доступний за посиланням: https://kau.com.ua/wp-content/uploads/2025/12/Polozhennia_Neformalna-osvita-ZATVERDZhENE-2024.pdf		
Інклюзія та доступність	Дисципліна реалізується з урахуванням принципів інклюзії та рівних можливостей. Студенти з особливими освітніми потребами забезпечуються: архітектурною та цифровою доступністю, адаптацією графіку та форм оцінювання, додатковим часом або технічною допомогою, а також психологічною та соціальною підтримкою. Дисципліна забезпечує рівний доступ до навчання та оцінювання для всіх студентів незалежно від фізичних, медичних або сімейних обставин		
Інформаційні джерела	1. Закон України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 № 1697-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text		

2. Закон України «Про судоустрій та статус суддів» від 02.06.2016 № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
3. Бараннік Р. В. Судові та правоохоронні органи України: підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 620 с. URL: https://jurkniga.ua/contents/sudovi-ta-pravookhoronni-organi-ukraini-pidruchnik.pdf?srsId=AfmBOoqgbdhFIF_JbZsC6t4PYimuNVJ9GTLTiTHntzkJdW_QEkZItPjh
4. Боровик А. В. Адміністративно-правові засади розвитку системи правосуддя з урахуванням найкращих міжнародних стандартів та практик : монографія / А. В. Боровик, П. І. Мандзик. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 218 с. URL: http://dspace.megu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/4030/1/Боровик_Мандзик_Адміністративно_правові_засади_розвитку_системи.pdf
5. Прокуратура України: навч.-метод. посібник / кол. Авт. Одеса: Фенікс, 2020. 285 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f6530494-82ee-4b1b-8819-c0397ab5ef87/content>
6. Коментар Кодексу професійної етики та поведінки прокурорів. Рада прокурорів України, 2022 URL: https://ptcu.gp.gov.ua/files/Comentar-kodeksu_24.11.2022.pdf
7. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів. Всеукраїнська конференція прокурорів, 2017. URL: https://www.gp.gov.ua/storage/files/10/рада%20прокурорів/2024/29.08./Kodeks_etiki_zi_zminami_27.08.2024.pdf

Перелік питань для підготовки до іспиту

1. Місце судової влади та прокуратури в системі поділу влад за Конституцією України.
2. Принцип незалежності суддів: внутрішній та зовнішній аспекти.
3. Бангалорські принципи поведінки суддів та їх імплементація в Україні.
4. Повноваження Вищої ради правосуддя як органу суддівського врядування.
5. Порядок добору та призначення суддів: роль ВККС та Громадської ради доброчесності.
6. Статус суддів Конституційного Суду України: особливості призначення та звільнення.
7. Дисциплінарний проступок судді: види та процедура притягнення до відповідальності.
8. Функції прокуратури згідно з чинною Конституцією України: порівняльний аналіз з попередніми редакціями.
9. Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП): статус, автономія та повноваження.
10. Координаційна функція прокурора у сфері протидії злочинності.
11. Дисциплінарна відповідальність прокурора: підстави та органи, що її здійснюють.
12. Роль Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів (КДКП).
13. Проблеми забезпечення права на справедливий суд (ст. 6 Конвенції) в діяльності українських судів.
14. Межі втручання прокурора у приватні інтереси при представництві держави в суді.
15. Сучасні напрями реформування судової системи в контексті набуття Україною членства в ЄС.